

Anne Frank	Eva Heyman	Transilvania de Nord	Evenimente din Războiul Mondial
			
<p>1925</p> <p>Otto Frank și Edith Holländer se căsătoresc în Aken, Germania.</p>		<p>1925</p> <p>Oradea Mare devine Oradea (denumită Nagyvarad când făcuse parte din Imperiul Austro-Ungar).</p>	<p>1925</p> <p>Mein Kampf este publicat.</p>
<p>1926</p> <p>Margot Frank se naște la Frankfurt am Main, Germania.</p>			
		<p>1927</p> <p>Câțiva studenți, membri ai Congresului Studențesc din Oradea, lansează atacuri asupra evreilor, proprietăților acestora și sinagogilor.</p>	
<p>1929</p> <p>Anne Frank se naște la 12 iunie la Frankfurt am Main, Germania.</p>			<p>1929</p> <p>Piața de pe Wall Street se prăbușește și dă curs unei crize economice mondiale. Baniii își pierd în scurt timp valoarea din cauza ratei mari a inflației și milioane de oameni își pierd locurile de muncă.</p>

	<p>1930</p> <p>Agnes (Ági) Racz, farmacistă, se căsătorește cu Béla Heyman, arhitect, în Oradea, România.</p>		
	<p>1931</p> <p>Eva Heyman se naște la 13 februarie în Oradea.</p>		
<p>1933</p> <p>Otto Frank înființează compania Opekta la Amsterdam.</p> <p>Edith și Margot Frank se mută la Amsterdam.</p>	<p>1933</p> <p>Părinții Evei Heyman divorțează.</p> <p>Ági se căsătorește cu Béla Zsolt care locuiește la Budapesta.</p> <p>Eva rămâne la Oradea și locuiește cu bunicii ei (părinții lui Ági).</p>		<p>1933</p> <p>Adolf Hitler devine Cancelar, conducătorul guvernului german.</p> <p>Peste 6 milioane de germani sunt șomeri.</p> <p>Naziștii declară că germanii „adevărați” nu trebuie să cumpere de la comercianți evrei și are loc un boicot al magazinelor deținute de evrei, al medicilor și avocaților.</p> <p>Prin manipulare, naziștii interzic orice alt partid politic. Hitler deține putere exclusivă, iar Germania devine dictatură.</p> <p>Ungaria formează o alianță cu Germania nazistă.</p>
1934			1934

<p>Anne Frank este adusă la Amsterdam de unchii ei.</p>			<p>După moartea Președintelui von Hindenburg, Hitler devine și Președintele Germaniei. Își atribuie titlul de ‘Führer și Cancelar al Reich-ului’.</p>
			<p>1935</p> <p>Guvernul lui Hitler introduce Legile rasiale. Evreii germani sunt deposedați de drepturi. Evreii nu mai au voie să se căsătorească cu neevrei.</p>
<p>1938</p> <p>Fritz Pfeffer părăsește Germania și ajunge la Amsterdam.</p>			<p>1938</p> <p>În Germania, în noaptea dintre 9 și 10 noiembrie, naziștii distrug sinagogi, magazine și case evreiești. Peste 30.000 de bărbați evrei sunt arestați și 200 de evrei sunt uciși. Ulterior, această noapte este denumită <i>Kristallnacht</i>: Noaptea de cristal/Noaptea sticlei sparte.</p> <p>În România un decret dă curs revizuirii statutului de cetățenie al evreilor. Un sfert de milion de evrei își pierd drepturile cetățenești.</p>

<p>1939</p> <p>Bunica maternă a Annei, Holländer, fuge din Germania și se mută la Amsterdam.</p>	<p>1939</p> <p>Mama Evei fuge din Budapesta cu soțul ei, Béla Zsolt, și pleacă la Paris, dar revin în același an.</p> <p>Eva rămâne cu bunicii ei.</p>		<p>1939</p> <p>Germania invadează Polonia. Marea Britanie și Franța declară război Germaniei. Începe războiul în Europa.</p>
<p>1940</p> <p>Compania lui Otto Frank se mută la Prinsengracht 263 în Amsterdam.</p> <p>Evreilor nu li se permite accesul în parcuri, cinematografe și ștranduri.</p>		<p>1940</p> <p>În august, în urma celui de-al doilea Dictat de la Viena – Ungaria a primit o suprafață de 43.591 km pătrați cu o populație de aproximativ 2.5 milioane de oameni. Această suprafață includea jumătatea nordică a Transilvaniei, cedată de România și astfel devenită parte a Ungariei.</p> <p>Oradea este redenumită Nagyvárad.</p> <p>Regentul Ungariei Horthy Miklós și trupele sale intră în Nagyvárad (Oradea).</p>	<p>1940</p> <p>În mai, Germania invadează Olanda, Belgia și Luxemburg.</p> <p>Armata germană atacă Danemarca și Norvegia.</p> <p>Franța se predă forțelor germane.</p> <p>România nu mai este neutră și se alătură războiului de partea naziștilor.</p> <p>Germania, Japonia și Italia încheie un tratat. Își promit sprijin reciproc în atacul asupra Statelor Unite.</p>
<p>1941</p> <p>Anne și Margot nu mai au voie să meargă la școală cu copii neevrei. Sunt mutate la Liceul Evreiesc din Amsterdam.</p>	<p>1941</p> <p>Marta Munzer (prietena cea mai bună a Evei) și părinții ei sunt deportați din Nagyvárad (Oradea) la Kamenets-Podolsk și uciși.</p>	<p>1941</p> <p>Autoritățile maghiare au derulat o campanie împotriva evreilor „străini” în vara anului 1941. Aproximativ 18.000 de evrei au fost deportați din întreaga</p>	<p>1941</p> <p>Germania, alături de România și Ungaria, atacă Uniunea Sovietică.</p> <p>Statele Unite și Marea Britanie discută în secret</p>

		<p>Ungarie până aproape de Kamenets-Podolsk, unde majoritatea au fost uciși.</p> <p>La scurt timp după ce Ungaria a intrat, de partea naziștilor, în războiul împotriva Uniunii Sovietice, populația evreiască a fost supusă unui sistem de muncă forțată.</p>	<p>despre o alianță împotriva nemților.</p> <p>În Germania, toți evreii cu vârsta de 6 ani și mai mult trebuie să poarte o stea a lui David galbenă.</p> <p>În România, evreii trebuie să își predea aparatele radio.</p> <p>Primele victime ale camerelor de gazare de la Auschwitz sunt 600 de prizonieri sovietici de război și 250 alți prizonieri.</p> <p>Președintele Statelor Unite, Roosevelt, ordonă ca toate vasele și submarinele germane și italiene din Oceanul Atlantic să fie torpilate.</p> <p>Mii de evrei sunt uciși la Iași în România și sute de mii sunt deportați în lagăre în Transnistria.</p>
<p>1942</p> <p>Bunica Holländer moare.</p> <p>Anne Frank primește un jurnal la cea de-a treisprezecea aniversare și îi dă numele „Kitty”.</p> <p>20 iunie</p>	<p>1942</p> <p>La mijlocul anului, tatăl vitreg al Evei, Béla Zsolt, este trimis la muncă forțată în Ucraina.</p> <p>Eva scrie: <i>„Nenea Béla a mai stat două zile la Vác, dar Ági n-a putut rezolva</i></p>	<p>1942</p> <p>Începând cu noiembrie, zahărul are o rație lunară. Creștinii primesc 500gm per persoană. Romii primesc 200gm per persoană. Evreii primesc 100gm per persoană.</p>	<p>1942</p> <p>În cadrul unei conferințe secrete de la Wannsee, naziști de rang înalt se întâlnesc pentru a discuta despre modul de implementare a unei decizii pe care Hitler o luase deja în 1941: uciderea tuturor</p>

<p>„Pentru cineva ca mine, a ține un jurnal e o senzație foarte stranie. Nu numai că n-am mai scris niciodată, dar cred că mai târziu nici eu, nici altcineva nu va fi interesat de efuziunile unei școlărițe de treisprezece ani.”</p> <p>„Viața ne-a fost marcată de momente tensionate ușor de imaginat, căci rudele noastre rămase în Germania n-au fost ferite de legile lui Hitler privitoare la evrei.”</p> <p>Începând cu luna mai, evreii trebuie să poarte steaua galbenă.</p> <p>În iulie Margot Frank primește o înștiințare. Trebuie să se prezinte într-un „lagăr de muncă” din Germania.</p> <p>„În minte mi se perindau deja lagăre de concentrare și celule de izolare. Oare trebuia să-l lăsăm pe tata să plece acolo? (...) Cum stăteam</p>	<p>nimic. Zece zile nici nu ne-a scris, apoi s-a reîntors și ne-a povestit ce groaznic a fost când l-au tuns chilug pe nenea Bela, la Vac, și i-au cusut banderolă galbenă pe haine, i-au tras o bonetă pe cap și n-a putut să ia cu el decît câteva cămăși, nici un fel de îmbrăcăminte călduroasă, nimic...”</p> <p>Ági, mama Evei, rămâne la Budapesta și încearcă să rezolve întoarcerea lui Béla de la muncă forțată.</p>		<p>celor 11 milioane de evrei din Europa.</p> <p>Adolf Eichmann plănuiește, împreună cu naziști de rang înalt din Franța, Belgia și Olanda, deportarea evreilor din aceste țări.</p> <p>Heinrich Himmler ordonă transportarea tuturor evreilor din lagărele de concentrare din Germania în lagărul de exterminare de la Auschwitz.</p>
--	--	--	--

împreună cu Margot în dormitorul nostru, ea mi-a spus că citația era pentru ea, nu pentru tata. M-am speriat iarăși și am început să plîng. Margot are șaisprezece ani.”

„(...) nu voiam altceva decât să plecăm și să ajungem cu bine, nimic altceva.”

Familia Frank se ascunde în anexa secretă la adresa Prinsengracht 263 în Amsterdam.
“Ascunzătoarea era în clădirea de birouri a tatei.”

Miep și Jan Gies, alături de alte patru persoane, îi ajută pe cei din ascunzătoare.

Ulterior li se alătură familia Peels și mai apoi Fritz Pfeffer (dentistul lui Miep's).

1943

13 ianuarie
„Bieții oameni sunt ridicăți zi și noapte de la casele lor, neputând lua cu ei nimic altceva decât un rucsac și ceva bani. În plus, pe drum li se confiscă și astea.(...)”

1943

Eva, care locuiește în continuare cu bunicii ei, este vizitată, cu ocazia zilei sale de naștere, de Ági. Bunica Evei nu îngăduie organizarea unei petreceri pentru că arienii ar putea crede că evreii „huzuresc”.

1943

Armata germană se predă la Stalingrad după o bătălie de 5 luni.

75.000 de evrei americani organizează o demonstrație în masă la New York.

27 aprilie

„Toți bărbații care au luptat sau au fost mobilizați în 1940 sunt chemați să lucreze pentru Führer în lagărele cu prizonieri de război.”

23 iulie

„Cel mai tare îmi doresc o locuință proprie, libertate de mișcare și, în sfârșit, să fiu ajutată din nou la teme, deci să mă întorc la școală!”

3 august

„Frumosul nostru aparat de radio a fost luat săptămâna trecută.”

27 noiembrie

„Ieri-seară, înainte de culcare, mi-a apărut deodată în fața ochilor Hanneli. (...) Avea ochii foarte mari și se uita la mine cu atâta tristețe și reproș, încât puteam să citesc în ei: „O, Anne, de ce m-ai părăsit? Ajută-mă, o, ajută-mă, salvează-mă din iadul ăsta!” Și eu nu pot s-o ajut. Nu pot decât să mă uit cum alți oameni

Mai târziu în acel an, prietenii influenți ai lui Béla reușesc să îl aducă înapoi de la muncă forțată la Budapesta. La scurt timp după revenire, Béla este arestat și închis în închisoarea politică de pe Bulevardul Margit.

Ei cer ca guvernul să ajute evreii din Europa.

Aliații lansează bombardamente în timpul nopții asupra Berlinului.

Italia se predă.

Roosevelt, Stalin și Churchill, cei trei conducători ale celor mai mari 3 state aliate, se întrunesc la Teheran (Iran) pentru a discuta despre metoda de înfrângere a Germaniei și Japoniei. De asemenea, concept planuri pentru înființarea unei organizații de pace după terminarea războiului.

Începutul raidurilor aeriene ale aliaților în timpul zilei asupra unor orașe din Germania.

<p><i>suferă și mor.”</i></p> <p>24 decembrie <i>„Să merg cu bicicleta, să dansez, să fluier, să văd lumea, să mă simt tânără, să știu că sunt liberă – iată de ce mi-e dor.”</i></p>			
<p>1944 28 ianuarie <i>„Sunt multe instituții, ca Vrij Nederland – Țările de Jos Libere -, care falsifică cărți de identitate, împrumută bani clandestinilor, organizează ascunzători și dau de lucru tinerilor creștini care se ascund, și e surprinzător să vezi strădania, noblețea inimii și altruismul acestor oameni care sunt gata să-și dea viața pentru a-i ajuta și a-i salva pe alții.”</i></p> <p>3 februarie <i>„Am ajuns în punctul în care-mi este aproape indiferent dacă mor sau rămân în viață. (...)nu fac nimic altceva decât să învăț și să sper că totul se va termina cu bine.”</i></p>	<p>1944</p> <p>După patru luni de închisoare, Béla este eliberat în ianuarie și călătorește la Nagyvarad (Oradea) împreună cu Ági, unde se reîntâlnesc cu Eva.</p> <p>Eva începe să scrie în jurnal la împlinirea vârstei de treisprezece ani (13 februarie).</p> <p>În casa lor doar Mariska (bucătăreasa) și Juszti (guvernanta) sunt creștine.</p> <p><i>„Mariska a servit totdeauna, și înainte, la evrei.”</i> <i>„Iar Juszti îi iubește pe evrei; și pe Ági tot ea a educat-o.”</i></p> <p>Eva are trei bunici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bunica Luiza Heyman (născută Weisslovits) – fratele căreia a fost Emil Weisslovits, proprietarul Hotelului Parc. 	<p>1944</p>	<p>1944</p> <p>Alianții bombardează Germania folosind 7000 de avioane militare.</p>

<p>17 februarie <i>„Azi-dimineață am fost sus, îi promisesem doamnei Van Daan că-i citesc niște povestioare de-ale mele. Am început cu Visul Evei, care i-a plăcut foarte mult.”</i></p> <p>23 februarie <i>„Scrisul meu, cea mai minunată avuție pe care o posed, avansează bine.”</i></p> <p><i>„Bogăție, considerație, poți pierde totul, dar fericirea din inima ta nu poate fi decît ascunsă sub un văl și, cât trăiești, te va face mereu fericit.”</i></p> <p>3 martie <i>„Kitty, sunt ca o îndrăgostită care tot timpul vorbește doar despre scumpetea ei. Peter e într-adevăr o scumpete.”</i></p> <p>25 martie <i>„M-am schimbat, și încă profund, cu totul și pe de-a-ntregul. Opiniile și concepțiile mele, privirea mea critică, aspectul meu exterior, trăirile interioare, totul s-a schimbat.”</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • bunică RácZ (cu care a locuit Eva) • bunică vitregă din Komarom <p>14 februarie <i>„Nenea Béla și așa nu va putea lucra, căci au apărut legile antievreiești.”</i></p> <p><i>„Ador să merg cu bicicleta, iar bicicleta mea este una adevărată, nu este pentru copii, ci pentru oameni mari.”</i></p> <p>17 februarie <i>„Și cînd nu vor mai exista legi antievreiești împotriva ziariștilor, atunci voi locui la nenea Béla, în Pesta. De aceea îmi spune mereu Ági că timpul acesta pe care îl petrec la bunici este ceva provizoriu; căminul meu definitiv, adevăratul meu cămin va fi la ei, în Pesta.”</i></p> <p>Bunicul RácZ este chemat la Primărie, unde comandantul militar îi spune că trebuie să își predea farmacia deoarece este un prieten al românilor și un evreu neloial.</p> <p>18 martie <i>„La Pesta este mereu alarmă. Mi-e așa de frică, Micul meu Jurnal, că în curînd și aici vor suna sirenele. Abia pot să mai scriu,</i></p>	<p>Partidul Imredy și Partidul Crucilor cu Săgeți, <i>nyilas</i>, devin activi în Nagyvarad (Oradea).</p> <p>Familii române sunt alungate peste graniță și obligate să își lase în urmă proprietățile.</p> <p>Germanii deportează pe oricine este suspectat că ar fi socialist sau comunist.</p> <p>Regulamentul 1270 impune restricții de călătorie evreilor.</p>	
--	--	--	--

„Chiar dacă nu voi fi scriitoare, vreau, pe lângă slujba mea ori alte îndeletniciri, să nu neglijez niciodată scrisul.”

„Nu sunt bogată în bani sau bunuri materiale, nu sunt frumoasă, inteligentă, superdotată, dar sunt și voi fi fericită! Am o fire veselă, iubesc oamenii, nu sunt suspicioasă și vreau să-i văd pe toți fericiți odată cu mine.”

29 martie

„Ieri-seară, ministrul Bolkestein a spus la Radio Oranje că după război se vor aduna jurnalele și scrisorile din această perioadă. (...) Gândește-te ce interesant ar fi dacă aș publica un roman despre Anexă. Dacă s-ar lua doar după titlu, oamenii ar crede că e vorba de un roman polițist.”

„Debarcarea se lasă așteptată, bărbații trebuie să plece în Germania, copiii se îmbolnăvesc sau

mereu mă gândesc ce se va întâmpla dacă totuși vor bombarda Oradea. Eu vreau să trăiesc cu orice preț.”

19 martie

„Micul meu Jurnal, tu ești cel mai fericit, căci tu nu poți simți, nu poți ști ce nenorocire s-a abătut asupra noastră. Au intrat nemții!”

28 martie

„Aseară am auzit la radio că toate romanele scrise de nenea Béla vor fi duse într-un fel de topitorie la Pesta, deoarece cărțile lui nu-i voie să mai fie citite, fiind declarate dăunătoare oamenilor.”

„Eu totdeauna plîng cînd citesc undeva că cineva a murit.. Eu nu vreau să mor. Am trăit atît de puțin!”

29 martie

„Astăzi au venit de la Comunitatea Evreiască și ne-au luat aproape întreaga lenjerie de pat; nemții pretind zilnic ceva de la evrei. Într-o zi – mașini de scris, în alta – covoare, astăzi – lenjerie de pat.”

31 martie

În aprilie, prin decret, toate proprietățile deținute de evrei trebuie să fie predate Statului.

La începutul lunii martie, de teama slăbirii sprijinului Ungariei, Hitler ordonă intrarea armatei naziste în Ungaria.

Regentul Horthy este obligat să-l numească pe Döme Sztójay conducător al Guvernului maghiar la 22 martie 1944. Döme Sztójay pune jandarmeria, poliția și serviciul civil la dispoziția naziștilor.

<p><i>sunt subnutriți (...)</i>”</p> <p>31 martie <i>„Ungaria a fost ocupată de trupele germane. Mai sunt acolo un milion de evrei, cu siguranță vor pieri și ei.”</i></p> <p>3 aprilie <i>„(...) nu numai în Anexă, ci pretutindeni în Țările de Jos, în toată Europa și mai departe, mâncarea a devenit ceva foarte important și complicat.”</i></p> <p>5 aprilie <i>„Voi fi vreodată în stare să scriu ceva important, voi deveni vreodată jurnalistă și scriitoare?”</i></p> <p>Anne este pasionată de lectură, scris, arborii genealogici ai familiilor regale, istorie, mitologia Greciei și a Romei, staturile de cinema și fotografiile de familie, istoria artei și biografii. Nu îi plac algebra, geometria și aritmetica.</p> <p>11 aprilie <i>„Îi iubesc pe neerlandezi, iubesc țara noastră, iubesc</i></p>	<p>Evreii trebuie să poarte steaua galbenă.</p> <p>7 – 15 aprilie Bicicleta Evei este confiscată de poliție. Tatăl Evei este arestat. Guvernanta Juszti este obligată să plece din căminul lor. Mariska, bucătăreasa, trebuie să părăsească familia deoarece evreii nu pot să aibă servitori creștini.</p> <p>18 aprilie Kaufmann Sanyi, verișorul creștin al lui Ági, le aduce documente false lui Ági și Béla în încercarea de a-i ajuta să fugă înapoi la Budapesta.</p> <p>20 aprilie <i>„Zilnic apar, Micul meu Jurnal, o mulțime de legi împotriva evreilor. Azi, de exemplu, ne-au luat toate mașinile și aparatele; mașina de cusut, radioul, telefonul, aspiratorul, aparatul electric de prăjit, aparatul meu de fotografiat. Au luat și mașina de scris a lui nenea Béla.”</i></p> <p>Evreii nu au voie să iasă pe stradă decât între orele 9 și 10 dimineața.</p>	<p>Ghetoizarea a celor aproximativ 160.000 de evrei din Transilvania de Nord a început la 3 mai, ora 5:00 a.m. Arestarea evreilor a fost derulată în conformitate cu prevederile Decretului nr. 6163/1944.</p> <p>Deportările tuturor evreilor la Auschwitz au loc între lunile mai și iulie.</p>	
--	--	---	--

limba și vreau să muncesc aici.”

„Știu ce vreau, am un scop, am o opinie, am o credință și o iubire. Lăsați-mă să fiu eu înșămi, și-atunci sunt fericită. Știu că sunt o femeie, o femeie cu forță interioară și mult curaj!”

11 mai

„În orice caz, după război vreau să public o carte intitulată Anexa, jurnalul îmi va putea servi ca bază.”

22 mai

„Spre marele nostru regret și marea noastră consternare, am aflat că sentimentele multor oameni față de noi, evreii, s-au modificat profund. Am auzit că antisemitismul s-a răspândit acum și în cercuri care mai înainte nu s-ar fi gândit la așa ceva.”

25 mai

„Lumea e cu sus-n jos. Cei mai respectabili oameni sunt trimiși în lagăre de concentrare, închisori și celule

1 – 5 mai

Este anunțată înființarea unui ghetou.

„Am început cu toții să împachetăm, dar numai obiecte și numai atât cât a citit Ági, pe pancarte, că este admis. Putem lua și lenjerie de pat, dar neștiind când vor veni să ne ducă, această lenjerie n-o putem împacheta. (...) Nimeni nu scoate un cuvânt. Micul meu Jurnal! Niciodată nu mi-a fost așa de frică!”

Eva și familia sa sunt duși în ghetou.

10 mai

„Până acum am avut ce mânca, de aici înainte nu vom avea. Pe teritoriul ghetoului, la început, puteam merge unul la altul, acum nu mai avem voie să părăsim casa în care ni s-a fixat locul de dormit...”

„De aici înainte femeile nu mai au voie să gătească acasă. Vom primi de mâncare, o dată pe zi, de la jandarmi.”

„(...) știu că în șapte camere locuim 84, dar holul și coridorul sînt, de asemenea, pardosite cu saltele.”

17 – 29 mai

Evreii sunt interogați și

izolate, și pleava societății guvernează peste tineri și bătrâni, săraci și bogați.”

26 mai

„Mă tot întreb dacă n-ar fi fost mai bine pentru noi toți să nu ne fi ascuns, să fim acum deja morți (...)”

6 iunie

„O, Kitty, partea cea mai frumoasă a debarcării este că am senzația că se apropie niște prieteni. (...) Nu mai e vorba de evrei, acum e vorba de Țările de Jos, de Țările de Jos și toată Europa ocupată. Poate că, spune Margot, în septembrie sau octombrie aș putea totuși să merg la școală.”

13 iunie

„A trecut și aniversarea mea, acum am deci cincisprezece ani.”

15 iulie

„Asta-i dificultatea timpului nostru: idealurile, visele, speranțele frumoase nici nu apucă să apară bine, și numaidecât sunt lovite de realitatea atroce și distruse cu totul. E

torturați la fabrica Dreher din exteriorul ghetoului.

„Am așteptat sosirea jandarmilor să-i ducă pe cei din casă la Dreher la fel de înspăimântați și surescitați ca atunci, acasă, când așteptam să ne ducă în ghetou.”

Ági (care are o rană nevindecată în urma unei operații) și Béla sunt separați de Eva și sunt internați cu nume false în „spitalul” din ghetou.

Evreii din detașamentele de muncă forțată din împrejurimi sunt de asemenea internați în ghetoul-lagăr.

29 mai

„Micul meu Jurnal, acum într-adevăr totul se sfârșește. Au împărțit ghetoul pe sectoare și ne duc pe toți.”

30 mai

„Micul meu Jurnal, toți spun că vom rămâne în Ungaria, că pe toți evreii din țară îi adună undeva, lângă Balaton și acolo vom munci, dar eu nu cred.”

„(...) și acum nici nu mai zice nimeni că ne duc, toți spun că ne deportează.”

„Mă gândesc întruna la

un mare miracol că n-am renunțat la toate speranțele mele, căci ele par absurde și irealizabile. Cu toate astea, eu țin la ele, fiindcă tot mai cred în bunătatea interioară a oamenilor.”

„Văd cum încet lumea se transformă din ce în ce mai mult într-un deșert, aud tot mai tare tunetul care se apropie și ne va omorî și pe noi, simt suferința milioanei de oameni, și totuși, dacă privesc cerul, mă gândesc că toate astea vor lua iarăși o întorsătură bună, că și cruzimea asta se va sfârși, că pacea și liniștea vor reveni în ordinea lumii.”

În august, familia Frank și ceilalți ascunși în Anexă sunt arestați (împreună cu două dintre ajutoarele). Au fost trădați.

Toți cei din Anexa secretă sunt duși la lagărul de tranzit de la Westerbork.

Apoi sunt transportați la

Marta și mi-e teamă că și nouă ni se va întâmpla același lucru (...) Deși, eu, Micul meu Jurnal, nu vreau să mor, eu vreau să trăiesc, chiar dacă din întreg sectorul numai eu aș putea rămîne aici. Aș aștepta sfîrșitul războiului într-o pivniță, sau în pod, sau în orice gaură; eu, Micul meu Jurnal, m-aș lăsa sărutată și de jandarmul acela care se uită cruciș și care ne-a luat făina, numai să nu mă ucidă, numai să mă lase să trăiesc.”

Eva este deportată la Auschwitz împreună cu bunicii ei într-un tren marfar.

Béla și Ági scapă de deportare prin crearea inspirată a unei epidemii false de tifos și sunt trimiși într-o fabrică abandonată folosită ca „izolator”.

Bunicii Evei sunt uciși la sosirea în Auschwitz.

În iunie, Ági și Béla evadează din „izolator” la Budapesta și sunt ulterior deportați de acolo la lagărul de concentrare de la Bergen-Belsen în baza unei „înțelegeri” negociate între Reszo Kazstner și Adolf Eichmann la

În decursul ultimelor luni ale anului, armata sovietică și cea română alungă trupele maghiare și germane din Transilvania de Nord.

În iulie o tentativă de asasinare a lui Hitler, condusă de Colonelul Claus von Stauffenberg, eșuează.

În august, lovitura de stat a Regelui Mihai al României permite țării să î ntoarcă armele și să declare război Germaniei.

<p>Auschwitz în Polonia.</p> <p>La sosire, Anne își vede tatăl pentru ultima dată atunci când, alături de sora și de mama ei, este dusă în lagărul pentru femei.</p> <p>La scurt timp după sosire, Hermann van Pels este ucis în camera de gazare.</p> <p>Anne și Eva Heyman se află la Auschwitz în același timp.</p> <p>La sfârșitul lui octombrie/începutul lui noiembrie, Margot și Anne Frank sunt înghesuite într-un tren marfar aglomerat cu destinația lagărului de concentrare de la Bergen-Belsen.</p> <p>Anne și mama Evei (Ági) se află la Bergen-Belsen în același timp.</p> <p>În noiembrie Auguste van Pels este mutat la Bergen-Belsen, transferat în alt</p>	<p>Budapesta.</p> <p>Eva și Anne Frank se află la Auschwitz în același timp.</p> <p>Eva moare în camerele de gazare de la Auschwitz la 17 octombrie 1944.</p> <p>Béla Heyman (tatăl natural al Evei) moare la Auschwitz.</p> <p>Ági (mama Evei) și Anne Frank se află la Bergen-Belsen în același timp.</p> <p>În decembrie, Ági și Béla sunt transportați de la Bergen-Belsen în Elveția, pentru o viață în siguranță.</p>		<p>În octombrie 1944, Horthy, regentul Regatului Ungar, negociază un armistițiu cu sovieticii. Naziștii îl obligă să abdice și este înlocuit de Ferenc Szálasi, conducătorul partidului Crucilor cu Săgeți. Într-un interval scurt de câteva luni, mai multe mii de evrei au fost ucise și deportate în partea centrală a Ungariei.</p> <p>Naziștii pun în funcțiune camerele de gazare de la Auschwitz pentru ultima dată. Apoi, ele sunt în cea mai mare parte distruse ca să nu fie descoperite de armata sovietică care se apropie.</p>
---	---	--	---

<p>lagăr și ucis.</p> <p>Fritz Pfeffer este transferat din Auchwitz și moare la Neuengamme.</p>			
<p>1945</p> <p>Edith Frank moare la Auschwitz la 6 ianuarie.</p> <p>Naziștii încep evacuarea majoră a lagărelor de la Auschwitz-Birkenau. Peter van Pels este transportat la Mauthausen unde, într-un final, moare, dar Otto Frank rămâne în urmă. Este salvat la sosirea armatei sovietice care eliberează lagărul de la Auschwitz-ul la 27 ianuarie.</p> <p>Otto Frank se întoarce la Amsterdam. Este singurul dintre cele opt persoane din anexa secretă care supraviețuiește Holocaustului.</p> <p>Anne și Margot mor la sfârșitul lui martie (circa 18.000 de deținuți ai lagărului de la Bergen-Belsen mor în acea lună de înfometare și tifos).</p>	<p>1945</p> <p>Ági îi scrie prietenei sale din Anglia cerându-i ajutorul și transmițându-i că nu știe ce s-a întâmplat cu Eva.</p> <p>Ági primește vești de la fosta bucătăreasă a familiei din Oradea cum că aceasta nu știe despre soarta Evei.</p> <p>Ági află despre soarta Evei de la un supraviețuitor al Auschwitz-ului.</p> <p>Ági primește jurnalul Evei de la fosta lor bucătăreasă, Mariska.</p>	<p>1945</p> <p>Mulți dintre evreii deportați din Transilvania de Nord care au reușit să supraviețuiască lagărului de la Auschwitz sunt trimiși de trupele SS în marșuri ale morții spre alte lagăre. Mulți ajung la Bergen-Belsen.</p> <p>Bergen-Belsen a fost eliberat de trupele britanice în aprilie; Mauthausen a fost eliberat de trupele americane în mai.</p>	<p>1945</p> <p>Churchill, Roosevelt și Stalin se întâlnesc la Yalta (Ucraina) pentru a discuta cum să procedeze în cazul Germaniei după război.</p> <p>Turcia declară război Germaniei și Japoniei.</p> <p>Armata rusă și cea americană se întâlnesc la râul Elba în Germania.</p> <p>Luptătorii de rezistență îl asasinează pe Benito Mussolini, dictatorul italian care l-a sprijinit pe Hitler.</p> <p>Adolf Hitler se sinucide.</p> <p>Europa este eliberată de Germania nazistă la 8 mai. Această zi este cunoscută sub denumirea de Ziua Victoriei în Europa.</p> <p>Carta Națiunilor</p>

<p>Otto Frank află că Anne și Margot au murit la Bergen-Belsen.</p> <p>Miep Gees, care păstrase jurnalul Annei după arestarea familiei, i-l dă acum lui Otto.</p>			<p>Unite este semnată la San Francisco.</p> <p>Lideri ai Germaniei naziste sunt aduși pe banca acuzațiilor în fața Tribunalului Militar Internațional de la Nürnberg (Germania). Unii sunt condamnați la moarte, alții la sentințe lungi de închisoare.</p>
	<p>1946</p> <p>Béla Zsolt începe să își scrie memoriile de război prin articole săptămânale publicate în ziarul Haladás.</p>		
<p>1947</p> <p>Este pusă la vânzare prima ediție a Jurnalului Annei Frank.</p>		<p>1947</p> <p>Transilvania de Nord este redată în mod oficial României, iar Oradea nu se mai numește Nagyvarad.</p>	
	<p>1948</p> <p>Jurnalul Evei este publicat în limba maghiară.</p>		<p>1948</p> <p>Cele 51 de state membre ale Națiunilor Unite semnează Declarația Universală a Drepturilor Omului.</p>
	<p>1949</p> <p>Béla Zsolt moare la vârsta de 54 de ani după o luptă grea cu boala.</p>		
	<p>1951</p> <p>Ági Zsolt se sinucide.</p>		

1980			
-------------	--	--	--

Otto Frank moare
la Basel, Elveția.

Asociația Tikvah dorește să mulțumească următoarelor organizații pentru
punerea la dispoziție a materialelor/imaginilor:

Anne Frank House (www.annefrank.org)

Anne Frank Fonds (www.annefrank.ch)

Yad Vashem (www.yadvashem.org)

Asociația Tikvah este extrem de recunoscătoare finanțatorilor proiectului nostru
Anne Frank din care face parte și această prezentare cronologică:

In appreciation to the Conference on Jewish Material Claims Against Germany (Claims Conference) for supporting this educational program. Through recovering the assets of the victims of the Holocaust, the Claims Conference enables organizations around the world to provide education about the Shoah and to preserve the memory of those who perished.

Anne Frank House
Bernard Charitable Trust